TROBADA INTERTAULES

10 de maig de 2024
Tremp

Amb el suport de Diputació de Lleida

Prèvia

El 10 de novembre de 2023 va tenir lloc la primera trobada InterTaules de les Taules de Salut Mental de Lleida en format virtual en el qual les Taules van compartir breument la seva història, els assoliments i les dificultats. Es va debatre sobre les problemàtiques comunes a nivell provincial i els objectius compartits que es podrien abordar des de les Taules.

Objectiu de la trobada

La trobada de Taules de Salut Mental de les comarques de Lleida d'avui té l'objectiu de compartir necessitats i detectar punts en comú des dels diferents territoris per tal d'elaborar un informe de demandes que es pugui elevar a les administracions per fer incidència política.

Les Taules de Salut Mental a Catalunya

La Federació SMC impulsa i acompanya les Taules de Salut Mental des de la creació de la primera al 2004. Ara ja en són 44 arreu del país i hi ha alguns territoris que estan treballant per a la creació de noves Taules.

En el mapa de les Taules del país es pot veure la variabilitat d'organització dels diferents territoris. A les comarques de Lleida les Taules estan molt ben organitzades perquè totes comarcals i, a més a més, tenen el suport de la Diputació que finança la secretaria tècnica que es porta des de la Coordinadora de Salut Mental i Addiccions de les Terres de Lleida.

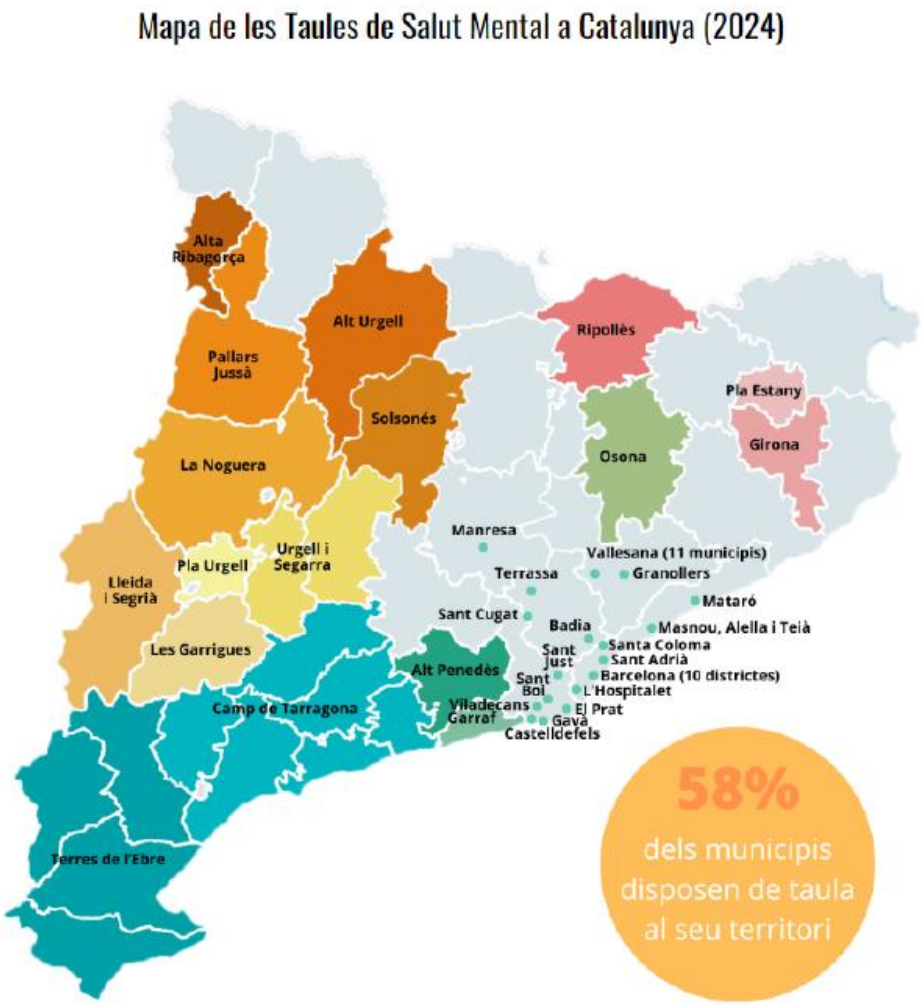

Projecte rural

La Federació SMC ha obtingut finançament del Departament de Salut per fer una diagnosi de les necessitats de salut mental en l'àmbit rural. Per això es demana que, a l'hora de treballar les necessitats d'avui, es tinguin en compte necessitats en els àmbits de joves, envelliment, gènere i laboral.

Dinàmica de treball

1. Treball en 2 grups: taules de Ponent i taules del Pirineu

Es comparteixen les necessitats ja detectades en el marc de cada Taula territorial, per veure els punts en comú i com aquests es poden traduir en demandes concretes per a cada un dels agents (departaments de les administracions, proveïdors, etc.).

- *Taules de Ponent*

Xarxa:

- Millorar la xarxa (comunicació, etc.)
- Acompanyament a serveis (figura de suport)
- Mancança d'oferta de lleure
- Recursos per persones de la franja d'edat 35 – 55 (llistes d'espera)
- Falta de recursos
- Recursos envelliment i soledat no volguda (relacionat amb despoblament)

Sensibilització:

- Finançament per fer sensibilització
- Sensibilització d'empreses per la inserció laboral
- Sensibilització en espais rurals, envelliment

Incidència política:

- Habitatge (amb i sense suport)

- Transport
- Incloure la ruralitat en serveis de cartera
- Salut (recursos, coordinació, rotació, harmonitzar els serveis comunitaris, canvis, sobresaturació, professionalització, relació horitzontal...)
- Condicions laborals dels professionals d'atenció social

- *Taules de Pirineu*

Salut Mental – Envelliment:

- Manca de serveis especialitzats
- Els serveis actuals limiten l'accés per edat
- Hi ha medicació que comporta molts riscos i afecta en l'envelliment (efectes a llarg termini)

Joventut – malestar emocional:

- Manca d'oferta formativa
- Familiarització i poca coordinació entre serveis
- Oci i cultura

Manca de perspectiva de gènere

Estigma

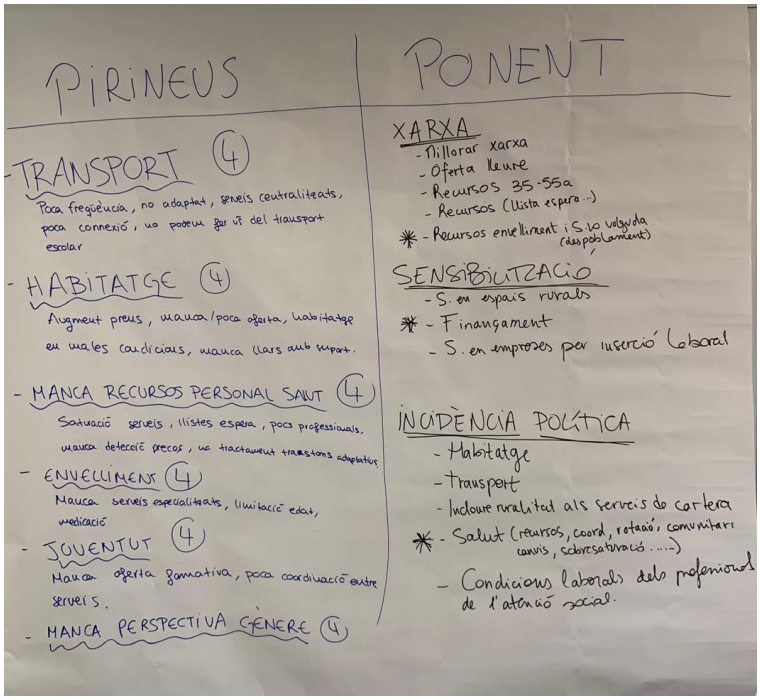

2. Treball en petits grups: concreció de les demandes a cadascun dels Departament de la Generalitat

Treball en petits grups: es concreten les demandes a cada un dels Departaments de la Generalitat

DEPARTAMENT DE DRETS SOCIALS

- Millora de les condicions laborals dels professionals
- Implementació de l'assistent personal a domicili
- Més serveis específics en envelliment en salut mental
- Més recursos dins de la cartera de serveis
- Més pisos amb suport
    - En cas de crisi, i com a pas previ a un ingrés fer servir el recurs de les Cases de crisi
- Millores en el transport: creació de la figura d'acompanyament pel transport públic
- Programes d'oci per a la joventut

DEPARTAMENT DE SALUT

- Ampliació de l'equip d'atenció a domicili
- Ampliació de les hores i els professionals en àmbit de la salut mental
- Coordinació amb el CSMIJ i el CSMA per millora professional

- Més recursos a nivell de personal
- Aportar una visió comunitària a la salut mental
- Atenció més preventiva i menys reactiva
- Finançament per treballar la prevenció
- Més freqüència per garantir accés més universal a tots els nivells de complexitat
- Posar la persona al centre, que no se sectoritzi per àmbits i serveis (necessitat de coordinació entre departaments)

DEPARTAMENT D'EMPRESA I TREBALL

- Menys estigma i més contractació
- Sensibilització a les empreses
- Millora de convenis del sector social
- Més suport i ajudes i acompanyament per a la contractació a empreses ordinàries
- Més recursos a les empreses privades a la contractació de persones amb problemàtica de salut mental
- Condicions laborals i plans específics per a la inclusió de persones amb problemàtica de salut mental
- Formació acadèmica als futurs treballadors/es
- Figura d'acompanyament / vetllador
- Reserves de plaça per persones amb problemàtica de salut mental

AGÈNCIA CATALANA D'HABITATGE

- Més habitatge de suport
- Ampliació del parc públic d'habitatge amb reserva per places de salut mental
- Regulació del lloguer
- Més habitatge social

ACCIÓ CLIMÀTICA

- Millores en el transport públic: més freqüència i millors connexions
- Inclusió laboral de persones amb problemàtica salut mental al sector agrari (mesura contra el despoblament)

JUSTÍCIA

- Creació de protocols de treball en xarxa (ingressos involuntaris...) i millora de la coordinació amb el departament per posar de relleu el treball fet des de la xarxa
- Vinculació amb fiscalia: formació i sensibilització als professionals
- Sensibilització a professionals de justícia
- Major especialització en l'atenció i augment de professionals (presons i centres de justícia juvenil)
- Dret a l'accessibilitat cognitiva

IGUALTAT I FEMINISMES

- Treball i cura de les dones cuidadores en l'àmbit rural
- Abordar l'excessiva feminització del sector professional que treballa amb salut mental
- Ampliació de la mirada a les oficines d'igualtat i tracte per la no discriminació per incloure vulneracions de drets a les persones amb problemes de salut mental
- Millora de l'atenció a persones amb diagnòstic que pateixen violències de gènere i migracions
- Que la resta de departaments responguin a la línia transversal del Departament d'Igualtat

PRESIDÈNCIA

- Incloure la ruralitat en els serveis de cartera
- Facilitar desplaçaments de professionals al territori
- Coordinar transversalment els departaments
- Descentralització

ACCIÓ EXTERIOR I UNIÓ EUROPEA

- Avaluació d'impacte dels projectes/programes que serveixi per valorar la continuïtat
- Finançament
- Facilitar l'accés i la justificació als fons europeus

ECONOMIA I HISENDA

- Tenir en compte la salut mental en la distribució econòmica
- Major equitat, que totes les despeses vinculades a SM siguin desgravables

- Més recursos econòmics per a la detecció i prevenció precoç
- Facilitat en accessibilitat als tràmits
- Elaboració dels documents amb lectura fàcil per fer tràmits

TERRITORI

- Millora de la xarxa de transports públics per garantir l'accés a recursos (ampliació de la xarxa, horaris, cost, transport adaptat i taxi a demanda)
- Major inversió en infraestructures en territoris de muntanya

CULTURA

- Ampliar l'oferta d'oci i lleure per persones amb problemàtica de salut mental
- Més lleure inclusiu i facilitar produccions de persones amb experiència pròpia
- Descentralització dels serveis culturals i educatius a territori (reconeixent que els recursos han marxat a poblacions més grans)
- Augmentar oferta cultural, espais d'oci i de trobada, facilitar espais de creació
- Entendre l'oci com a prevenció

EDUCACIÓ

- Sensibilització i formació de professionals, prevenció i derivació a serveis
- Dotar l'escola inclusiva dels recursos adequats
- Incorporació de més professionals d'atenció a la diversitat
    - Figura de vetlladores (atenció a la diversitat)
    - Diversitat de perfils professionals a l'atenció a la diversitat per fer-los més especialitzats
- Vinculat amb la cultura, entenent educació com a prevenció, ampliar oferta cultural
- Adaptació del currículum escolar en clau de salut mental

INTERIOR

- Formació als cossos de seguretat en temàtica de salut mental
- Treballar protocols d'emergència i fer formació dels protocols
- Més sensibilització i treball en xarxa
- Dotar de més serveis d'emergència especialitzats per garantir resposta davant de crisis

RECERCA I UNIVERSITAT

- Obertura de places
- Investigació
- Més recerca en perspectiva de gènere
- Donar recursos als resultats de les recerques perquè es puguin implementar
- Facilitar formacions en zones rurals
- Finançament per fer recerca des d'una vessant més social

PROPOSTES TRANSVERSALS

- Excessiva mirada eurocentrada
- Posar la persona al centre
- Instaurar la lectura fàcil per millorar l'accessibilitat

Properes passes de l'espai

S'acorda:

- Tota la feina feta avui servirà per elevar les necessitats i demandes als departaments en la trobada ..... de cara la tardor i en la jornada sobre el món rural i la salut mental de finals d'any.
- Es proposa que les trobades per compartir i amb ànim de fer canvis reals es facin amb les Taules de la província, i els espais de caire més formatiu poden ser a nivell més de Catalunya.
- S'acorda fer una nova trobada InterTaules de Lleida al 2025.

Altres reflexions:

- L'espai de trobada InterTaules es considera útil per recollir i compartir experiències i punts de vista, però ela assistents voldrien que es traduís en canvis reals.
- Les demandes fetes són massa genèriques, caldria concretar-les més per veure avenços reals. Es comenta el cas del transport que ha treballat la Taula del Pallars Jussà, que va fer una enquesta de necessitats i un informe que va permetre obrir la mirada al Departament de Territori per millorar el transport a demanda.
- Seria interessant conèixer experiències d'altres llocs. Cal sortir de la queixa i obrir-nos a noves idees.
- Cal més cooperació entre les entitats de les Taules. Sorgeix la idea de compartir bones pràctiques.

Amb el suport de

Diputació de Lleida

SMC salutmental Catalunya Federació